

Iktató szám:| /2016

ÉVES ÖSSZEFOGLALÓ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

A HAJDÚNÁNÁS VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT 2015. ÉVI BELSŐ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

KÉSZÍTETTE:

Rukóber Lászlóné
Val-Ethik Kft belső ellenőrzési vezető

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

I/1. Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése.

1/1.a, A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesülése, az ellenőrzések összesítése.

1/1.b, Az ellenőrzések során büntető, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása.

I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

1/2. a, A belső ellenőrzési egység humánerőforrás ellátottsága.

1/2.b, A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása.

1/2.c, Összeférhetetlenségi esetek.

1/2.d, A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

1/2.e, A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők.

1/2.f, Az ellenőrzések nyilvántartása

1/2.g, Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok.

I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján.

II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok.

II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése.

III. A belső ellenőrzés által tett megállapítások

IV. Az intézkedési tervek megvalósítása.

Melléklet: Létszám és erőforrás (1. számú melléklet)

Ellenőrzések (2. számú melléklet)

Tevékenységek (3. számú melléklet)

Intézkedések megvalósítása (4. számú melléklet)

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a 334/2014. (XI.27.) határozatával elfogadott és a 413/2014. (XII.28.) határozatával módosított éves ellenőrzési tevékenységet 2015. évben a Val-Ethik Kft a Képviselő-testület 335/2014. (XI.27.) határozatával elfogadott megbízása alapján látta el.

A 2012. január 1-jével hatályba lépett, a belső ellenőrzés területén irányadó jogszabály, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 49- § (3) bekezdése szerint „Helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén a belső ellenőrzési vezető az éves ellenőrzési jelentést megküldi a jegyzőnek a tárgyévét követő év február 15-ig”. Az Önkormányzat esetében ez most úgy érvényes, hogy a belső ellenőrzést szerződés alapján ellátó Kft belső ellenőrzési vezetője a jelentést megküldi a jegyzőnek.

A beszámoló képet ad a Hajdúnánási Református Egyházközség részére 2011. július 1. napjától átadott feladatok ellátására fordítandó támogatások összegéről, az Önkormányzat és az Önkormányzati Társulás által fenntartott intézmények gazdálkodásának szabályozottságáról, a rendelkezésre bocsátott eszközökkel és munkaerővel történő gazdálkodás megítéléséről. Beszámol a belső kontrollrendszerének kiépítettségéről és működéséről, bemutatja az intézményekben a kockázatok felmérése után a korábbi években végrehajtott ellenőrzések megállapításait, továbbá az ezekkel kapcsolatban meghatározott intézkedések megvalósítását.

Az ellenőrzések lefolytatásán túl az ellenőrök folyamatos tanácsadási tevékenységet is elláttak az ellenőrzések témakörében az érintett munkatársakkal való konzultációk keretében.

A belső ellenőrzés 2015. évi ellenőrzési terve kockázatelemzésen alapult. Kockázati tényezők súlyozását végezték el a vezetők és annak összesítése képezte a kiválasztást. A lefolytatott ellenőrzésekről készített jelentések összhangban vannak az ellenőrzési programokkal, teljesítették az ellenőrzések kitűzött céljukat. Tartalmukat tekintve megfelelnek a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet 39. §-ában foglaltaknak.

A korábbi években készült ellenőrzési jelentésekben szereplő megállapítások alapján az érintett intézmények vezetői intézkedési tervet készítettek, a határidők és a felelős személyek meghatározásával. A tervekben megfogalmazott intézkedések realizálása megtörtént, azonban a hibák kijavítása nem minden esetben teljes körű.

2015. évben olyan súlyos szabálytalanságot, hiányosságot nem állapítottak meg az ellenőrzések, amely büntető, szabálysértési, fegyelmi, vagy kártérítési felelősségre vonási eljárás kezdeményezését tette volna szükségessé.

I. BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

2015. évben az önkormányzati költségvetési szervek belső ellenőrzését az alábbi jogszabályok határozták meg:

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Áht.);
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ávr.);

- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.);
- a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Ötv.);
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.).

A Hajdúnánás Városi Önkormányzat a tevékenységek és a feladatok folyamatos átszervezése következtében 2015. évben a belső ellenőrzést szerződés keretében külső szakemberek bevonásával oldotta meg.

A belső ellenőrzés funkcionális függetlensége ebből eredően természetesen biztosított volt, feladatát a jegyzővel való egyeztetéssel, a megkötött szerződés keretei által meghatározottan látta el a jogszabályok, az NGM útmutatói és a Belső Ellenőrzési Kézikönyv felhasználásával.

Az ellenőrök független, objektív ellenőrzési és tanácsadói tevékenységükkel segítették az Önkormányzat és az Önkormányzati Társulás által fenntartott intézmények szabályszerű, hatékony és eredményes működését.

I. Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok végrehajtásának értékelése

1/1.a. A tárgyévve vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése

A Hajdúnánás Városi Önkormányzat 2015. évi ellenőrzési terve kockázatelemzésen alapult, a kockázati modell tényezőinek vezetők által való súlyozásával. A tervezés során az önkormányzati fenntartású intézmények kiválasztásánál az alapvető minősítési szempont, kockázati tényező, az előző vizsgálat óta eltelt idő volt. A jegyzővel való egyeztetés során kerültek konkrétan meghatározásra az ellenőrzési feladatok, hogy a belső ellenőrzés segítse a szervezet működése szempontjából fontos célok elérését, a működés és gazdálkodás szabályszerűségét, hatékonyságát és eredményességét. Az ellenőrzés tervezésénél fontos szempont volt, hogy a vezetés az intézmények működéséről folyamatosan átfogó képet kapjon, ezért az önkormányzati fenntartású intézményeknél a rendszerellenőrzést két évente határozták meg elvégezni.

A 2015. évi belső ellenőrzés során a területek kiválasztása az önkormányzat alapvető gazdasági érdeke alapján történt, hogy a kötelező és önként vállalt feladatok ellátása a lehető leggazdaságosabb módon történjen. A céllenőrzések keretében 2014. évben a térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek után fizetett étkezési díjak elszámolásánál az ellenőrzés a bejelentési kötelezettségek elmulasztásából adódóan jelentős önkormányzati többletköltséget állapított meg. A vezetés a probléma megoldására tett intézkedések ellenőrzését az önkormányzati gazdálkodás hatékonyságának növelése érdekében jelölte ki. Az építményadóval kapcsolatos adóhatósági tevékenység ellenőrzése 2014. év decemberében megtörtént, így a módosított tervben az idegenforgalmi adóval kapcsolatos tevékenység ellenőrzése került be a 2015. évi feladatok közé. A pénzügyi és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentős mértékben átalakult. Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lett. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetre nyújthatnak támogatást. Az Önkormányzati Hivatal által megállapított és teljesített pénzügyi szociális ellátások ellenőrzése elmaradt. A települési támogatás keretében nyújtandó támogatások ellenőrzése 2016. évre tevődött át.

Az ellenőrzésekhez kapcsolódóan tanácsadói tevékenység végzése is folyt külön megbízás nélkül.

A lefolytatott ellenőrzésekről készített jelentések összhangban vannak az ellenőrzési programokkal, teljesítették a belső ellenőrzés célját. Tartalmát tekintve megfelelnek a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XI.31.) Kormányrendelet 39. §-ában előírtaknak. A jelentésekben tett megállapítások megfelelően alátámasztottak voltak, az ellenőrzöttek részéről az előzetes egyeztetés során felvetett módosítási igények mérlegelésre kerültek és beépültek a végleges jelentésekbe. A javaslatok úgy kerültek megfogalmazásra, hogy azok világosak és lényegre törőek legyenek, a későbbi teljesítés ellenőrizhető legyen. A javaslatok megfogalmazásakor figyelembe vette az ellenőrzés a vizsgált szervezeti egység működésére vonatkozó sajátosságokat, törekedett érdemi és végrehajtható intézkedések megfogalmazására.

1/1 .b. Az ellenőrzések során büntető, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

Az ellenőrzések olyan cselekményt, mulasztást vagy hiányosságot nem tártak fel, amelyek következtében büntető, szabálysértési, kártérítési vagy fegyelmi eljárás megindítását kellett volna kezdeményezni.

1/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

Az ellenőrzések kereteit az ellenőrzési terv figyelembe vételével kötött szerződés képezte, melynek időkerete a szükséges vizsgálatokat lehetővé tette. Ez által biztosított volt a célok elérésére, hogy a megállapítások megalapozottak legyenek. A vizsgálatok során az ellenőrzött munkatársak konstruktív hozzáállása és közreműködése segítette az ellenőrzések lefolytatását, akadályok nem merültek fel a végrehajtás során. A megállapítások előzetesen egyeztetésre kerültek és úgy nyerték el végső formájukat a jelentések.

1/2. a. A belső ellenőrzési egység létszámhelyzete

A Hajdúnánás Városi Önkormányzat belső ellenőrzési egységet vagy belső ellenőrt nem foglalkoztat, a szervezeti átalakításokra és a megváltozott tevékenységekre való tekintettel a vezetés 2013. évben a belső ellenőrzés külső kapacitással való megoldása mellett döntött, melyet szerződés keretében megbízott külső szakértővel biztosított 2015. évben is.

A megbízott külső ellenőrzést végző szervezet belső ellenőrei a jogszabályi feltételeknek megfelelnek, az előírt szakmai gyakorlattal rendelkeznek, az éves kötelező szakmai továbbképzéseket megfelelő óraszámban teljesítik.

1/2. b. A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása

A külső ellenőrzés miatt a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása feltétel természetesen teljesült. Az ellenőrök az önkormányzati hivatal vezetőjével, a jegyzővel való megállapodás, megbízás szerint végezték a tevékenységet, a jegyzőnek történt a beszámolás és a jelentések átadása. Az ellenőrök operatív tevékenység ellátásában nem vettek részt.

1/2. c. Összeférhetlenségi esetek

Az ellenőrzések során a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló jogszabály (Bkr.) 20. § - a szerinti összeférhetlenségre okot adó körülmény nem merült fel, amely akadályozta volna az ellenőrzések elfogulatlan végrehajtását és intézkedést tett volna szükségessé.

1/2. d, A belső ellenőrzési jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

Az ellenőrzések végrehajtását a Bkr.25. §-ában foglalt ellenőrzési jogok semmiféle korlátozása nem akadályozta. Az ellenőrök a szükséges dokumentumokat megkapták, az érintettekkel konzultálhattak és a szükséges segítséget megkapták az ellenőrzések végrehajtásához.

1/2. e. A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

A tervben és a szerződésekben foglalt ellenőrzések végrehajtását nem akadályozta érdemlegesen semmiféle tényező.

1/2. f, Az ellenőrzések nyilvántartása

Az elvégzett ellenőrzésekről készült jelentéseket a külső ellenőrök a jegyzőnek átadták, melyek az Önkormányzati Hivatal irattárába kerültek. A Bkr. 22. és 50. §-ai szerinti nyilvántartást a belső ellenőrzési vezető vezeti a szerződés szerint és az év lezárásával megőrzésre átadja a jegyzőnek.

1/2. g, Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

A Hajdúnánás Városi Önkormányzat jogszabály által előírt belső ellenőrzése a szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes munkavégzés érdekében a megbízásos formában biztonsággal megoldható, még akkor is, ha az önkormányzat, illetve a hivatal tevékenységében, feladatellátásában jelentősebb változások következnek be.

A külső kapacitás biztosítja a függetlenséget, a jegyzővel való egyeztetés a tervezésben és a beszámolásban a vezetői intézkedések formájában biztosítja a javaslatok hasznosulását.

Közös együttműködéssel elérhető az Önkormányzat és az Önkormányzati Társulás által fenntartott intézményekben, az Önkormányzati Hivatalban a tevékenységek szabályszerűségének, jogszabályoknak való megfelelése, a gazdaságosabb, hatékonyabb és eredményesebb munkavégzés valamennyi feladatellátás terén.

I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása

Az Önkormányzat részéről külön felkérés tanácsadó tevékenységre egy esetben történt, melynek tárgya a Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft. (4080 Hajdúnánás, Kossuth u. 22.) által 2013. október 1. és 2014. december 31. között Hajdúnánás Városi Önkormányzat számára kiállított számlák rendezése volt.

A belső ellenőrzés végrehajtása során a tanácsadó tevékenység az ellenőrzésekhez kapcsolódóan folyamatos volt.

II. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN

11/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

Az Önkormányzat által fenntartott önállóan működő két intézménynél végrehajtott átfogó ellenőrzés keretében a főbb szabályzatok kerültek felülvizsgálatra. (Hajdúnánási Óvoda, Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény) A Hajdúnánási Óvoda esetében a gazdálkodás szabályszerűségének és a munka színvonalának javítása érdekében az ellenőrzés javasolta az

intézmény vezetőjének, hogy tegyen intézkedést a fenntartó felé az intézmény Alapító Okiratának módosítására. Biztosítsa, hogy a gazdasági eseményeket magukba foglaló számviteli bizonylatok minden esetben feleljenek meg a Szt-ben előírt alaki, tartalmi követelményeknek. A GEI vezetésével együttműködve biztosítsa, hogy a gazdasági eseményeket alátámasztó számviteli bizonylatokon a szakmai teljesítés igazolása, az érvényesítés és a pénzügyi ellenjegyzés az Ávr. előírásai szerint történjen. Az eredményesség növelése érdekében tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a Hajdúnánási Étkeztetési Nonprofit Kft-vel az ételmezési napok utólagos egyeztetése – a hiányzók ételmezési napjainak kiszűrése érdekében – megtörténjen.

Hajdúnánás, Újtikos és Tiszagyulaháza Önkormányzatai 2013. július 1. napjától társulást hoztak létre a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás ellátására. A Társulás által fenntartott „Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Városi Bölcsőde” és az Önkormányzat fenntartásában működő GEI esetében történt megállapítások arra irányultak, hogy a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket, műveleteket szabályszerűen, valamint a megbízható gazdálkodás elveivel (gazdaságosság, hatékonyság, eredményesség) összhangban hajtásuk végre. Teljesüljenek az elszámolási kötelezettségek, a kialakított folyamatrendszer megvédje a szervezetek erőforrásait a veszteségektől és a nem rendeltetésszerű használattól.

A belső kontrollrendszer szabályzatai aktualizálásra szorulnak a kialakított új szervezeti rendnek, valamint a belső kontrollrendszer fogalmi elemeinek beépítésével.

A Belső Ellenőrzési Kézikönyv jogszabályoknak megfelelő módosítását a belső ellenőrzés elvégezze.

ab) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése;

A legújabb, 2012.01.01 -jétől érvénybe lépett szabályozás szerint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV törvény a költségvetési szervek belső kontrollrendszere címmel az alábbiakban fogalmaz:

69. § (1) A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok:

- a) a működés és gazdálkodás során a tevékenységet szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtásuk végre,
- b) az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és
- c) megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használattól.

(2) A belső kontrollrendszer létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért a költségvetési szerv vezetője felelős az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók figyelembevételével.

E megfogalmazás nagyon tömören, de egyben érthetően foglalja össze a belső kontrollrendszer mibenlétét, hármas célrendszerét és természetesen a felelősség kérdését is.

További támpontot jelent a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló jogszabály, a 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet is e témakörben, amikor az értelmező rendelkezések között a belső ellenőrzés fogalmánál meghatározásában a következőt írja:

2. § b) belső ellenőrzés: független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonyságát.

Előzőekből kitűnik, hogy az utólagos monitoring körébe tartozó belső ellenőrzés végső soron az irányítási és a fent taglalt belső kontrollrendszer hatékonyságának értékelésén és fejlesztésén keresztül járul hozzá az intézményi célok minél teljesebb megvalósulásához. Az is megállapítható, hogy a korábban jellemző szabályossági és szabályszerűségi követelmények mellett jelenleg már sokkal inkább az erőforrásokkal való hatékonyabb és eredményesebb gazdálkodás kerül előtérbe, továbbá a minden szinten megfelelő információval való ellátottság.

A tevékenységben pedig a tanácsadás jelentősége egyértelműen felértékelődik. Ez utóbbi a fogalmi meghatározás szerint „a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr”.

A tanácsadás az ellenőrzések végrehajtása során jellemzően szóbeli megállapodás alapján történik, és többféle módon járulhat hozzá a tevékenység javulásához. Gyakran máshol jól működő, bevált gyakorlatok terjesztését, illetve a szabályozások követelményeinek sok esetben nehezen követhető értelmezését jelenti. Emellett esetenként párhuzamosságok elhagyásában vagy munkaszervezési ésszerűsítések végrehajtásában ölt testet.

A fenti Kormányrendelet (Bkr) 3. pontjában a költségvetési szervek belső kontrollrendszerét az alábbi elemekre bontja:

3.§ A költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer keretében - a szervezet minden szintjén érvényesülő - megfelelő

- a) kontrollkörnyezet,
  - b) kockázatkezelési rendszer,
  - c) kontrolltevékenységek,
  - d) információs és kommunikációs rendszer, és
  - e) nyomon követési rendszer (monitoring)
- kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért.

A belső kontrollrendszer előzőekben említett öt elemének az Önkormányzatnál való működéséről a vizsgálatok tapasztalati és a beszámolás alapján az alábbiak foglalhatók össze:

a) Kontroll környezet

A vizsgált időszakban a jogszabályok változása folyamatos volt, az ellenőrzött intézmények alaptevékenységét, szervezeti rendszerét érintő változásokat - elsősorban a létrehozott Társulás – jelentősen érintette.

A legfontosabb alapidokumentumok, mint az Alapító Okirat, SZMSZ, Házirend, a működéshez szükséges szakmai szabályzatok átdolgozásra, módosításra és elfogadásra kerültek.

A GEI esetében az intézmény Alapító Okiratát a felügyeleti szerv nem a jogszabályok és az ellátott feladatok változásának megfelelően módosította. Az intézmény az Önkormányzati Társulással és annak intézményével kapcsolatos feladatellátását az irányító és felügyeleti szerve által korábban hozott „Megállapodás” és az önkormányzatok közötti Társulási megállapodás sem tartalmazza. A feladatmegosztásból következően a Városi Óvoda Alapító Okirata nem tartalmazza a gazdálkodással összefüggő jogszabályokat, melyeket a gyakorlatban a GEI lát el.

Az előírt ellenőrzési nyomvonalat a költségvetési szervek vezetői elkészítették, rendszeres aktualizálásuk megtörtént. Az elkészített szabályozás a költségvetési szerv működési folyamatainak táblázatba foglalt leírása, amely tartalmazza különösen a felelősségi és

információs szinteket és kapcsolatokat, irányítási és ellenőrzési folyamatokat, lehetővé téve azok nyomon követését és utólagos ellenőrzését.

Az intézményekben a munkaköri leírások teljes körűen aktualizálásra és megismertetésre kerültek, így a dolgozók annak ismeretében, annak megfelelően látták el feladataikat. A munkaköri leírások tartalmazták az intézmény nyomvonalában rögzített ellenőrzési pontokat. A jogszabályok elérése mindenki számára biztosított a jogtáron, illetve internetes weblapon keresztül. Minden dolgozó számára biztosított a Képviselő-testületi előterjesztések, rendeletek, határozatok, illetve a belső szabályzatok elérhetősége. Az átfogó vizsgálattal érintett intézmények vezetői munkaköri leírással rendelkeztek, egy intézményben hiányzott a munkáltatói jogokat gyakorló aláírása. (Városi Óvoda)

b) Kockázatkezelési rendszer

A Bkr. 7. §. (1) bekezdése alapján a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni. A kockázatkezelés során fel kell mérni, és meg kell állapítani a költségvetési szerv tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokat. A kockázatkezelés rendjének kialakítása során meg kell határozni azon intézkedéseket és megtételük módját, amelyek csökkentik, illetve megszüntetik a kockázatokat.

A kockázatkezelés, mint módszer a vezetés gyakorlati eszköze, a tervezés és döntéshozatal, a végrehajtás alapvető része. A vezetőknek külön figyelmet kell fordítani arra, hogy a kockázatkezelést minden folyamatba beépítsék, és a szervezet minden dolgozója megértse a kockázatkezelés értékét.

Fontos figyelembe venni, hogy a kockázatkezelés elsősorban a költségvetési szerv feladatellátását támogató belső folyamat, és nem az adott költségvetési szerven kívüli szervezetek, hatóságok igényeit szolgálja.

A kockázatkezelés alapvető célja, hogy ez az összefüggésrendszer, és az ezzel kapcsolatos felelősség világossá váljék minden érintett számára. A célok szintjeivel párhuzamosan, annak megfelelően a kockázatokért való felelőségeket is delegálni kell a megfelelő szintekre. Ezáltal a kockázatkezelés beépül a mindennapi tevékenységek közé, és nem elkülönült – csak időszakos – feladattá válik.

A kockázatszemlélet célja a kockázatok megállapítása és jelentőségük szerinti sorba állítása annak alapján, hogy mekkora az egyes kockázatok bekövetkezési valószínűsége, és azok milyen hatással lehetnek a költségvetési szervre, ha valóban felmerülnek.

A költségvetési szerv vezetője évről évre köteles meghatározni és aktualizálni a szervezet előtt álló rövid és középtávú prioritásokat, célkitűzéseket és feladatterveket, melyet az éves munkatervben tervben kell rögzíteni.

Az éves munkaterv elkészítését átfogó kockázatszemlélettel kell összekötni, a feladatokat egy időben kell végrehajtani. Az éves ellenőrzési tervet a Hajdúnánás Városi Önkormányzat intézményeinél végzett ellenőrzések tapasztalatai alapján állították össze.

A kiválasztott területeknél szempont volt az is, hogy lehetőség szerint minél nagyobb lefedettséget jelentsenek. Az Önkormányzat alapvető gazdasági érdeke, hogy a kötelező és önként vállalt feladatellátásának változásából eredő kockázatot a megfelelő szervezeti struktúra kialakításával, a feladat és hatáskörök ügyrendben, illetve a munkaköri leírásokban való rögzítésével csökkentse. Az elvárt tudást és szakmai ismeretet a dolgozók részére továbbképzéseken és egyeztető megbeszéléseken való részvétel biztosításával növelje.

Az átfogó vizsgálattal érintett intézmények vezetői Éves munkatervet készítettek, amelyet az Óvoda esetében a nevelőtestület, a Városi Bölcsőde esetében a Társulás Tanácsa hagyott jóvá.

Az éves munkaterv az egész évet felöleli, az elvégzett munkáról év végén értékelést készítettek, amelyet a nevelőtestület jóváhagyása után beadtak a fenntartónak, illetve a Társulási Tanács elé terjesztették.

c) Kontrolltevékenységek (FEUVE rendszer működtetése)

A Bkr. 8. § a kontrolltevékenységek fogalmát illetve megvalósulását az alábbiakban foglalja össze:

(1) A költségvetési szerv vezetője köteles a szervezeten belül kontrolltevékenységeket kialakítani, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

(2) A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a) a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítése;
- b) a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottsága;
- c) a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzés, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból való jóváhagyása, illetve ellenjegyzése;
- d) a gazdasági események elszámolása; kontrollja.

Fenti kontrolltevékenységek területén az Önkormányzat által fenntartott intézményekben a dolgozók munkaköri leírásaiba beépítésre került a kontrolltevékenységek ellátása. A dolgozók által előkészített iratok csak a szervezeti egység vezetőjének szignálásával továbbíthatók, így valamennyi irat esetében megvalósul a vezetői ellenőrzés. A kötelezettségvállalásoknál a pénzügyi ellenjegyzéssel, a pénzügyi kifizetések előkészítésénél az érvényesítéssel, az érvényesítésben kijelölt kontírozásra vonatkozóan a főkönyvi könyvelésben történő rögzítés során, az átutalások teljesítése előtt a banki terminálon való ellenőrzés alkalmával valósulnak meg a pénzügyi-számviteli folyamatok engedélyezési és jóváhagyási eljárások a kontrolltevékenységek körében. A GEI és a hozzá tartozó önállóan működő intézmények esetében mindezek a „Megállapodásban” rögzített feladatmegosztás alapján valósulnak meg.

d) Információs és kommunikációs rendszer

A Bkr. 9. § a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről idevágó előírása a következő:

(1) A költségvetési szerv vezetője köteles olyan rendszereket kialakítani és működtetni, melyek biztosítják, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljutnak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez.

(2) Az információs rendszerek keretében a beszámolási rendszereket úgy kell működtetni, hogy azok hatékonyak, megbízhatóak és pontosak legyenek, a beszámolási szintek, határidők és módok világosan meg legyenek határozva.

Az átfogó vizsgálattal érintett intézmények esetében a költségvetési szerv vezetője kialakította a szervezet minden szintjén érvényesülő információs és kommunikációs rendszerét. Az előzetes vezetői ellenőrzés keretében biztosította a dolgozók részére a szabályozások megismerését, munkaértekezletek, szakmai megbeszélések, beszámoltatások útján. Ezzel biztosítva, hogy az intézmény valamennyi dolgozója, minden szinten hozzájusson a feladata ellátásához, szükséges információhoz. A pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer biztosítja, hogy az Önkormányzat és az Önkormányzati Társulás által fenntartott intézmény, valamint a GEI-hez tartozó önállóan működő intézmény valamennyi, gazdálkodással kapcsolatos

tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűség, szabályozottság és megbízható gazdálkodás elveivel. A belső ellenőrzési rendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, amelyeket a jogszabályok előírnak.

e) Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabály erről így fogalmaz:

Bkr. 8. § A költségvetési szerv vezetője köteles kialakítani a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert, mely az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből áll.

A vizsgált intézményekben az operatív monitoring tevékenység a meghatározott rendszerességgel (naponta, kéthetente) vezetői értekezleteken történő számonkéréssel és beszámolással valósult meg. Az utólagos monitoring tevékenység érvényesülése a külső szakértő által végzett belső ellenőrzések keretében valósul meg.

III. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK ÉS JAVASLATOK HASZNOSULÁSA

A 2015. évben megbízás keretében végzett belső ellenőrzések megállapításai és az ezzel kapcsolatos javaslatok

1.) A Hajdúnánási Református Egyházközség és a Hajdúnánás Városi Önkormányzat között 2011. április 29-én létrejött Ellátási szerződés 6. pontja alapján nyújtandó önkormányzati támogatás

Ellenőrzés célja: a 2011. április 29. napján a Hajdúnánás Városi Önkormányzattal kötött Ellátási Szerződés 6. pontja alapján nyújtott önkormányzati támogatás felhasználása megfelelő-e a jogszabályi előírásoknak, illetve a szervezet belső szabályzatainak, valamint a nyújtott támogatás mértéke fedezetet nyújt-e a feladatellátáshoz kapcsolódó, igényelhető támogatások és kiadások különbözetére.

Ellenőrzött időszak: 2014.év

Megállapítások:

Az intézmény működése, gazdálkodása megfelel a jogszabályi előírásoknak, illetve a szervezet belső szabályainak. Az Ellátási Szerződésben vállalt tevékenység ellátását a rendelkezésükre bocsátott személyi és anyagi erőforrások gazdaságos, célszerű és eredményes felhasználásával folyamatosan biztosították.

A Szt. 62. §-a alapján és a külön jogszabályban foglalt szakmai szabályoknak megfelelően nyújtottak szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást a Szt. 63. §-a alapján és a külön jogszabályban foglalt szakmai szabályoknak megfelelően működtetik.

A Szt. 65/F. §-a alapján és külön jogszabályban foglalt szakmai szabályoknak megfelelően tartanak fenn időskorúak nappali ellátását biztosító intézményt. A Szt. 80. § (3) bekezdés a) pontja alapján és külön jogszabályban foglalt szakmai szabályoknak megfelelően tartanak fenn időskorúak gondozóházát illetve idősok otthonát.

Az állami normatíva igényléséhez szükséges nyilvántartásokat vezetik.

A vizsgálat megállapította, hogy 2014. évben a közfeladat ellátásához kapcsolódó önkormányzati támogatás mértéke fedezetet nyújtott a bevételek és ráfordított kiadások különbözetére. A Szociális Gondozási Központ 2014. évben elért pénzmaradványa 4.185.003 forint. A 2015. évre tervezett feladatmutatók alapján a Szociális Gondozási Központnak 2015. évben várhatóan 6.000.000 forint önkormányzati támogatási igénye jelentkezik, 2014. évről 4.185.003 forint pénzmaradvány rendelkezésre áll.

2.) A Hajdúnánási Óvoda átfogó pénzügyi- gazdasági ellenőrzése

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy az intézmény:

- működése, gazdálkodása megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, illetve a szervezet belső szabályzatainak;
- megfelelő-e a tárgyi eszközökkel való gazdálkodás;
- a rendelkezésre álló munkaerőt és bérkeretet hatékonyan és törvényesen használták-e fel;
- kellően szabályozott és végrehajtott-e a készletgazdálkodás;
- megfelelően biztosított-e a vagyonvédelem;
- hogyan érvényesül a vezetői és a munkafolyamatba épített ellenőrzés.

Ellenőrzött időszak: 2014. január 1-től 2014. december 31-ig.

Megállapítások:

Az intézmény önállóan működő költségvetési szerv. A gazdálkodási feladatait a Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézménnyel (továbbiakban: GEI) kötött Megállapodás alapján látja el.

Az Alapító Okiratban meghatározott alaptevékenység ellátását a rendelkezésükre bocsátott személyi és anyagi erőforrások gazdaságos, célszerű és eredményes felhasználásával folyamatosan biztosították. Az Alapító Okirat a jogszabályok változásának megfelelően tükrözi a szervezet működésének jogi kereteit, de **nem teljes körűen tartalmazza a jogszabályi előírásokat, módosítani szükséges.**

Az intézmény működési rendjét és szervezetét a Szervezeti és Működési Szabályzatnak megfelelően alakították ki. Az Nkt. (a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény) által előírt szabályzatokkal az intézmény rendelkezik.

Az operatív gazdálkodási jogkörök átfogó szabályozását a GEI-vel kötött Megállapodás tartalmazza, amely szabályozza a kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés rendjét, részletezi a GEI és az Óvoda feladatait, a vezetők és más dolgozók feladat-, hatás- és jogkörét.

A munkavállalók munkaköri leírással rendelkeznek, amelyek tartalmazzák a munkakörük ellátásával kapcsolatos feladatokat és a hozzá kapcsolódó felelősség meghatározását. A pénzügyi-számviteli feladatok elvégzésének folyamatát a Megállapodásban szabályozták.

A gazdasági eseményeket magukban foglaló számviteli bizonylatok nem minden esetben feleltek meg a Szt.-ben (a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény) előírt alaki, tartalmi követelményeknek. A bankszámla kivonatok esetében az ellenőrzés megállapította, hogy több

estben a **kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzése későbbi keltezésű, mint a pénzügyi teljesítés. A pénztári és banki kifizetéseknél a szakmai igazolás dátuma hiányzott a bizonylatokról.**

Az intézmény az informatikai rendszer működésének feltételeit meghatározó szabállyal rendelkezik. A GEI használatban lévő pénzügyi és irodai alkalmazási szoftverek biztosították a pénzügyi-gazdálkodási feladatok ellátását.

Az éves költségvetés bevételi és kiadási előirányzatait megalapozó számításokat készítettek. A saját működési bevételeket a vizsgált években minden esetben teljes körűen vették figyelembe. A kiemelt előirányzatok módosítását a fenntartó önkormányzat rendeletei alapján hajtották végre, az előirányzat módosításokat a valóságnak megfelelően mutatták be. Az intézmény figyelembe vette az Áht. 34-35. §-ában foglaltakat, és a jóváhagyott költségvetési előirányzatokon belül gazdálkodott.

Az operatív gazdálkodással összefüggő szabályokat **nem minden esetben tartották be.** A vizsgált évben az intézmény vezetője által kötött megbízási szerződések, mint kötelezettségvállalási dokumentumok, **nem minden esetben tartalmazták a GEI vezetőjének, mint gazdasági ellenjegyzőnek az aláírását.**

Az intézményben a rendelkezésre álló készletek mennyisége és összetétele az alapfeladatok ellátását biztosította.

Az intézmény a belső kontrollrendszer kialakításával eleget tett a jogszabályi követelményeknek, működése a vizsgálat megállapításai alapján nem volt teljes mértékben megfelelő.

A korábbi felügyeleti ellenőrzési jelentésben foglalt javaslatok realizálása megtörtént, azonban a hibák kijavítása nem teljes körű.

Javaslatok az intézmény vezetőjének:

- tegyen intézkedést a fenntartó felé az óvoda Alapító Okiratának módosítására; (1.1.)*
- intézkedjen az SzMSz mellékletében szereplő Szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje szabályzat jogszabályoknak megfelelő átdolgozásáról; (1.6.; 2.1.4.)
- intézkedjen az óvodavezető munkaköri leírásánál a hiányzó aláírások pótlásáról; (1.6.)
- a GEI vezetésével együttműködve biztosítsa, hogy a gazdasági eseményeket magukba foglaló számviteli bizonylatok teljes körűen feleljenek meg a Szt. 167.§ (1) bekezdésében előírt alaki és tartalmi követelményeknek; (2.1.5.)
- biztosítsa, hogy a gazdasági eseményeket alátámasztó számviteli bizonylatokon a pénzügyi ellenjegyzést az Ávr. 55. § (1) bekezdésében előírtak szerint végezzék; (2.1.5.)
- biztosítsa, hogy a gazdasági eseményeket alátámasztó számviteli bizonylatokon a szakmai teljesítés igazolása az Ávr. 57. § (3) bekezdésében előírtak szerint történjen; (2.1.5.)

- biztosítsa, hogy a gazdasági eseményeket alátámasztó számviteli bizonylatokon az érvényesítés az Ávr. 55. § (1) bekezdésében előírtak szerint történjen; (2.1.5.)
- intézkedjen, hogy a munkavállalók kinevezési okmányain a GEI igazgatójának, mint a kötelezettségvállalás ellenjegyzőjének aláírása minden esetben szerepeljen;
- a tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a Hajdúnánási Étkeztetési Nonprofit Kft-vel az ételmezési napok utólagos egyeztetése – a hiányzók ételmezési napjainak kiszűrése érdekében – megtörténjen.

Célszerűségi javaslat:

- az óvodai tagintézmények szétszórtsága miatt kezdeményezze a fenntartónál az óvodavezető részére a vezetői feladatok ellátásához saját gépjármű használat engedélyezését.

(*Magyarázat: (1.1.) a jelentés fejezetében elfoglalt hely.)

3.) Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Városi Bölcsőde átfogó pénzügyi-gazdasági ellenőrzése

Ellenőrzés célja:

Annak megállapítása, hogy az intézmény:

- működése, gazdálkodása megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, illetve a szervezet belső szabályzatainak;
- megfelelő-e a tárgyi eszközökkel való gazdálkodás;
- a rendelkezésre álló munkaerőt és bérkeretet hatékonyan és törvényesen használták-e fel;
- kellően szabályozott és végrehajtott-e a készletgazdálkodás;
- megfelelően biztosított-e a vagyonvédelem;
- hogyan érvényesül a vezetői és a munkafolyamatba épített ellenőrzés.

Ellenőrzött időszak: 2014. április 1-től 2015. március 31-ig.

Megállapítások:

Az intézmény jogszabályban meghatározott közfeladatai: gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítés, bölcsődei ellátás, tanyagondnoki szolgáltatás, amelyet **2013. július 1.** napjától **Társulási Megállapodás** alapján lát el. Az ellenőrzés megállapította, hogy a **Megállapodás nem tartalmazza az intézmény gazdasági feladatait ellátó szervezet megnevezését, valamint a gazdálkodással kapcsolatos jogosítványokat.** A gazdálkodási feladatait a Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézménnyel (továbbiakban: GEI) korábban kötött Megállapodás rögzíti. Az intézmény működése megfelel a jogszabályi előírásoknak, illetve a szervezet belső szabályainak.

Az Alapító Okiratban meghatározott alaptevékenység ellátását a rendelkezésükre bocsátott személyi és anyagi erőforrások gazdaságos, célszerű és eredményes felhasználásával folyamatosan biztosították.

Az intézmény működésének szabályozottsága terén eleget tett a Szakmai rendelet (321/2009. (XII.29.) Korm. rendelet a szociális szolgáltatók és intézmények működésének

engedélyezéséről) **5. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek, amelyben a szociális szolgáltatókra előírt valamennyi szabállyal rendelkezik.**

Az intézmény működési rendjét és szervezetét a Szervezeti és Működési Szabályzatnak megfelelően alakították ki.

Az operatív gazdálkodási jogkörök átfogó szabályozását a GEI-vel a Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 381/2010. (XI.25.) számú határozatában felhatalmazottak szerint kötött Megállapodás tartalmazza.

A munkavállalók munkaköri leírással rendelkeznek, melyek tartalmazzák a munkakörük ellátásával kapcsolatos feladatokat és a hozzá kapcsolódó felelősség meghatározását. A pénzügyi-számviteli feladatok elvégzésének folyamatát a Megállapodásban szabályozták.

A gazdasági eseményeket magukban foglaló számviteli bizonylatok minden esetben megfeleltek a Szt-ben előírt alaki, tartalmi követelményeknek.

Az éves költségvetés bevételi és kiadási előirányzatait megalapozó számításokat készítettek. A kiemelt előirányzatok módosítását a fenntartó rendeletei alapján hajtották végre, az előirányzat módosításokat a valóságnak megfelelően mutatták be. Az intézmény figyelembe vette az Áht. 34-35. §-aiban foglaltakat, és a jóváhagyott költségvetési előirányzatokon belül gazdálkodott.

Az operatív gazdálkodással összefüggő szabályokat betartották. Az intézményben kötelezettségvállalásra és utalványozásra az intézményvezető jogosult. A kötelezettségvállalások pénzügyi ellenjegyzésére a GEI vezető vagy az általa kijelölt személy jogosult.

Az intézmény az engedélyezett létszámkeretet a vizsgált évben betartotta. A létszámok szakmai összetétele a feladatok megfelelő színvonalon történő ellátását biztosította.

Az intézményben a közalkalmazotti foglalkoztatás jogszabályi feltételei érvényesültek, a kinevezési okiratok és az azokban bekövetkezett változások a vonatkozó törvényi előírásoknak megfelelnek, írásban dokumentáltak.

Az intézményben a rendelkezésre álló készletek mennyisége és összetétele az alapfeladatok ellátását biztosította.

Az ellenőrzött szolgálatok teljes körűen elvégezték a félévente esedékes jelentést, ismerik a szociális regiszter célját, publikus felületét, és használják az ott megtalálható információkat a lakosság segítésére. Az országos nyilvántartásba küldött jelentések adatai megegyeztek a helyszínen található nyilvántartási adatokkal. A nyilvántartásban talált adatok minden esetben megfeleltek a valós, elvégzett tevékenységeknek.

A korábbi felügyeleti ellenőrzési jelentésben foglalt törvényességi és célszerűségi javaslatok realizálása – egy kivételével - megtörtént.

Javaslatok az intézmény vezetőjének:

- kezdeményezze a Társulási Megállapodás módosítását a gazdálkodási jogkörök szabályozása, valamint a munkamegosztást és feladatellátást érintő GEI Megállapodás vonatkozásában; (I.1.)
- tegyen intézkedést az Alapító Okirat módosítására; (II.1.)

- biztosítsa, hogy a tanyagondnoki szolgáltatáshoz használt gépjármű üzemanyag elszámolásánál a tényleges üzemanyag fogyasztás megállapítható legyen; (II.1.)
- gondoskodjon arról, hogy a Társulás eleget tegyen az Infotv.-ben előírt elektronikus közzétételi kötelezettségének; (II.)
- érje el a Gyermek és Közétkeztetési Nonprofit Kft.-nél a Bölcsődei étkeztetés kapcsán, hogy az intézmény által naponta leadott létszámot vegyék figyelembe a napi étkezők meghatározásánál, valamint az étkezést igénybe vevőkről az utólagos egyeztetést hajtásuk végre; (IV.2.)
- kezdeményezze a Társulásnál a Gyvtv. 146.-148. §-okban leírtak szerint az intézményi térítési díjak megállapítását, és nevesítse a fenntartó képviselőjére jogosult testületet a személyi térítési díj csökkentésére vonatkozó előírások betartása érdekében. (IV.2.)

4.) A Hajdúnánási Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában végzett idegenforgalmi adóval kapcsolatos adóhatósági tevékenység ellenőrzése

Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy:

- az Önkormányzati Rendelet megfelel-e a jogszabályi előírásoknak;
- az adóbeszedésre kötelezett eleget tett-e az Art.-ban előírt adókötelezettségének, azokat határidőben, illetőleg az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére alkalmas módon teljesítette-e az önkormányzati adóhatóság felé;
- az adóköteles bevételszerző tevékenységgel kapcsolatos adóhatósági formanyomtatványokon történt-e az adó bevallása;
- az önkormányzati adóhatóság által végzett adóellenőrzések megállapításai kellően dokumentáltak-e, a feltárt hiányosságok érdekében milyen intézkedéseket hajtottak végre;
- az idegenforgalmi adó beszedéséhez kapcsolódó állami normatíva igénylése megfelel-e a jogszabályi előírásoknak.

Ellenőrzött időszak: 2014. január 1-től 2014. december 31-ig.

Megállapítások:

A Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testületének az **idegenforgalmi adóra hozott** Önkormányzati Rendeletei megfelelnek a helyi adókra vonatkozó 1990. évi C. tv. (a továbbiakban: Htv.) előírásainak. Az adóbeszedésre kötelezettek az adóhatósági formanyomtatványokon az Art.-ban előírt adóbevallási és befizetési kötelezettségüknek határidőben eleget tettek. Az önkormányzati adóhatóság ellenőrzései kellően dokumentáltak. A feltárt hiányosságok megszüntetésére a helyszíni ellenőrzések kapcsán, valamint jegyzői felszólító levélben tettek intézkedést. Az idegenforgalmi adó beszedéséhez kapcsolódó állami normatíva igénylése a jogszabályi előírásoknak megfelelően, a 2012. évi tény adatok figyelembe vételével történt.

Javaslat a Hivatal vezetőjének:

- az adókötelezettség, az adóalanyok egyértelmű meghatározása érdekében, a helyi adókra vonatkozó rendelet soron következő felülvizsgálatakor az idegenforgalmi adóra megállapított hiányosság kerüljön be a rendelet szövegébe; (1)

- az adófizetési készség növelésének érdekében az állami támogatás mértékére történő utalás kerüljön be a rendelet szövegébe. (5.)

5.) A Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény átfogó pénzügyi-gazdasági ellenőrzése

Ellenőrzés célja:

Annak megállapítása, hogy az intézmény:

- működése, gazdálkodása megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, illetve a szervezet belső szabályzatainak;
- megfelelő-e a tárgyi eszközökkel való gazdálkodás;
- a rendelkezésre álló munkaerőt és bérkeretet hatékonyan és törvényesen használták-e fel;
- kellően szabályozott és végrehajtott-e a készletgazdálkodás;
- megfelelően biztosított-e a vagyonvédelem;
- hogyan érvényesül a vezetői és a munkafolyamatba épített ellenőrzés.

Ellenőrzött időszak: 2013. október 1-től 2015. szeptember 30-ig.

Megállapítások:

A Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény (GEI) önálló jogi személyként működő költségvetési szerv. Az intézmény az önállóan működő intézmények részére végez pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési és egyéb szolgáltatási feladatokat. A gazdasági intézmény és az önállóan működő költségvetési szervek közötti munkamegosztás és felelősségvállalás rendjét a Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 215/2007. (VI.21.), a 381/2010.(XI.25.) és a 123/2013.(III.28) határozatával jóváhagyott „**Megállapodás**” tartalmazza.

Az előző vizsgált időszakhoz viszonyítva Hajdúnánás, Újtikos és Tiszagyulaháza Önkormányzatai társulást hoztak létre a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás ellátására. **A Társulás létrejöttével 2013. július 1. napjától a GEI, mint munkaszervezet – felhatalmazás nélkül - látja el a Társulás és intézménye számviteli, pénzügyi-gazdálkodási feladatait.**

A vizsgált időszakban a jogszabályok változása folyamatos volt, az intézmény alaptevékenységét, szervezeti rendszerét érintő változásokat az intézmény irányító és felügyeleti szerve által korábban hozott „Megállapodás” és az önkormányzatok közötti Társulási megállapodás nem tartalmazza.

Az intézmény Alapító Okiratát a felügyeleti szerv nem a jogszabályok és az ellátott feladatok változásának megfelelően módosította.

Az Alapító Okiratban meghatározott közfeladatok ellátását a rendelkezésükre bocsátott személyi és anyagi erőforrások gazdaságos, célszerű és eredményes felhasználásával folyamatosan biztosították.

Az intézmény működési rendjét és szervezetét a Szervezeti és Működési Szabályzatnak megfelelően alakították ki.

Az operatív gazdálkodási jogkörök átfogó szabályozását az Ügyrend tartalmazza. Szabályozza a kötelezettségvállalás, utalványozás, a pénzügyi ellenjegyzés, érvényesítés rendjét, a szakmai teljesítés igazolásának módját, részletezi a vezető és más dolgozók feladat-, hatás- és jogkörét.

A munkavállalók munkaköri leírással rendelkeznek, melyek tartalmazzák a munkakörük ellátásával kapcsolatos feladatokat és a hozzá kapcsolódó felelősség meghatározását.

A gazdasági eseményeket magukban foglaló számviteli bizonylatok minden esetben megfeleltek a Szt.-ben előírt alaki, tartalmi követelményeknek.

Az éves költségvetés bevételi és kiadási előirányzatait megalapozó számításokat készítették. A saját működési bevételeket a vizsgált években minden esetben teljes körűen vették figyelembe. A kiemelt előirányzatok módosítását a fenntartó önkormányzat rendeletei alapján hajtották végre, az előirányzat módosításokat a valóságnak megfelelően mutatták be. Az intézmény figyelembe vette az Áht. 34-35. §-aiban foglaltakat, és a jóváhagyott költségvetési előirányzatokon belül gazdálkodott.

Az operatív gazdálkodással összefüggő szabályokat betartották. Az intézményben kötelezettségvállalásra és utalványozásra az igazgató jogosult, akadályoztatása esetén a gazdasági ügyintéző. A kötelezettségvállalások pénzügyi ellenjegyzésére a megbízott gazdasági ügyintézők jogosultak, illetve a GEI-hez rendelt önállóan működő költségvetési szervek esetében a Megállapodásban rögzítettek szerint, a GEI vezetője.

Az intézmény használatában lévő, valamint az önállóan működő intézmények részére átadott befektetett eszközök mennyiségi felvétellel történő leltározására a szabályzatnak megfelelően került sor. Az eszközök besorolását a jogszabálynak megfelelően hajtották végre.

Az intézmény az engedélyezett létszámkeretet mindkét évben betartotta. A létszámok szakmai összetétele a feladatok megfelelő színvonalon történő ellátását biztosította.

Az intézményben a közalkalmazotti foglalkoztatás jogszabályi feltételei érvényesültek, a kinevezési okiratok és az azokban bekövetkezett változások a vonatkozó törvényi előírásoknak megfelelnek, írásban dokumentáltak.

Az intézményben a rendelkezésre álló készletek mennyisége és összetétele az alapfeladatok ellátását biztosította.

Az intézmény vezetője az előzetes vezetői ellenőrzés keretében biztosította a dolgozók részére a szabályozások megismerését, munkaértekezletek, szakmai megbeszélések, beszámoltatások útján. Ezzel biztosítva, hogy az intézmény valamennyi dolgozója, minden szinten hozzájusson a feladata ellátásához, szükséges információhoz.

A pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer biztosítja, hogy az intézmény, valamint a GEI-hez tartozó önállóan működő intézmény valamennyi, gazdálkodással kapcsolatos tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűség, szabályozottság és megbízható gazdálkodás elveivel. A belső ellenőrzési rendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, amelyeket a jogszabályok előírnak. A GEI vezetője az Áht. és az Ávr. előírásai alapján elkészítette az intézmény ellenőrzési nyomvonalát, amely a folyamatokat táblázatba foglalva tartalmazza.

A korábbi felügyeleti ellenőrzési jelentésben foglalt törvényességi javaslatok realizálása teljes körűen megtörtént.

Javaslatok az intézmény vezetőjének:

- kezdjen intézkedést az irányító és felügyeleti szervnél a Társulási megállapodás módosítására, a GEI munkaszervezetként történő kijelölése érdekében; (I.1.)
- kezdeményezze az irányító és felügyeleti szervnél a GEI és az önállóan működő költségvetési szervek között létrehozott „Megállapodás” jogszabályi és szervezeti változásoknak megfelelő módosítását; (I.1.)
- kezdeményezze az irányító és felügyeleti szervnél a GEI Alapító Okiratának jogszabályi és szervezeti változásoknak megfelelő módosítását. (II.1.)

6.) A Hajdúnánási Gyermek- és Közétkeztetési Nonprofit Kft által a gyermekétkeztetés díjainak elszámolásánál figyelembe vett rezsiköltség mértékének ellenőrzése

Ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a Nonprofit Kft-ben:

- a gyermekétkeztetés térítési díjának elszámolásánál figyelembe vett rezsiköltség mértéke indokolt-e.

Ellenőrzött időszak: 2014. január 1-től 2014. december 31-ig.

Megállapítások:

A Gyermek- és Közétkeztetési Nonprofit Kft (a továbbiakban: Kft ill. Szolgáltató) 2014. december 20. napján szerződést kötött a gyermekétkeztetés közszolgáltatási tevékenység ellátására a Hajdúnánási Városi Önkormányzattal. A Kft az étkeztetési feladatok ellátása során nem választja külön a jogszabályokban önkormányzati feladatként előírt gyermek- és diákétkeztetést a dolgozói, alkalmazotti, valamint vendég étkezőktől. A vizsgálat megállapította, hogy a jogszabályi valamint a szervezeti változások miatt a Kft **Alapító Okirata**, valamint a Hajdúnánás Városi Önkormányzattal közfeladat ellátására irányuló **Szerződése**, a Kft **Élelmezési Szabályzata teljes körű átdolgozást igényel**.

Az ellenőrzés az étkeztetés alapanyag költségének vizsgálatánál a program szerinti alapanyag költség és a főkönyvi alapanyag költségek között jelentős eltérést tapasztalt. Az élelmezésvezető a konyhafőnökkel havonta elvégzi az élelmezési alapanyagok leltározását, amelyről a dokumentumok rendelkezésre állnak, azonban **a főkönyvi könyveléssel egyetlen alkalommal sem végeztek egyeztetést**.

Az élelmezési program adatai szerint az egy élelmezési napra jutó alapanyag költség a korrekciók figyelembe vételével 243,87 forint volt 2014. évben. (ld.: Jelentés 1. számú melléklete)

A Szolgáltató főkönyvi könyvelése alapján az éves egyéb költségek összege 2014. évben: **93.744.706 forint, az egy élelmezési napra jutó egyéb költség 313,64 forint. A rezsiköltség az alapanyag norma 128,61 %-a. A számított rezsiköltség a 37/2012. (X.31.) Önkormányzati Rendeletben meghatározott rezsiköltség mértékét 8,61 %-kal meghaladja.**

A vizsgálat megállapította, **hogy a Szolgáltatónál az egyéb költségek egzakt meghatározása a jelenlegi működési feltételek és rendelkezésre álló adatok estében nem lehetséges.**

Javaslatok a Kft vezetőjének:

- a jogszabályi valamint szervezeti változások következtében kezdeményezze:
  - az Alapító Okirat,
  - a közszolgáltatási tevékenység ellátására kötött Szerződés,
  - az Élelmezési Szabályzat módosítását; (1. és 2.)
- tegyen intézkedést az étkezési térítési díjak tárgyhónap 10. napjáig történő beszedésére; (2.)
- az étkeztetési tevékenység szabályozása és végzése során biztosítsa a jogszabályokban előírt kötelezően ellátandó önkormányzati feladatok és egyéb étkeztetési tevékenységek egyértelmű szétválasztását; (2.)
- az élelmezési program alkalmazásánál biztosítsa a zárt és ellenőrizhető nyilvántartás vezetését, az analitikus nyilvántartások egyértelmű lezárását; (3.)
- intézkedjen az analitikus nyilvántartások főkönyvi könyveléssel való havi egyeztetéséről, és az egyeztetésért valamint egyezőségért felelős dolgozó kijelöléséről. (3.)

IV. INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSULÁSA

Az intézkedési tervek megvalósítása

Az intézményekben a vizsgálat ellenőrizte a korábbi felügyeleti ellenőrzések során tett javaslatokra készített intézkedési tervek realizálását. Összefoglalóan megállapítható, hogy az ellenőrzési jelentésekben foglalt javaslatok realizálása megtörtént, azonban a hibák kijavítása nem teljes körű. A jogszabályok folyamatos változása következtében az Alapító Okiratok, a szabályzatok teljes körű naprakészsége és aktualizálása folyamatos nyomon követést igényel. A 2015. évi ellenőrzések kapcsán tett javaslatokra készített intézkedési tervekben meghatározott feladatok realizálását a soron következő ellenőrzés fogja számon kérni.